

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-667/12-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola Rybitví, okres Pardubice
Sídlo:	Školní 143, 533 54 Rybitví
IČ:	60 158 701
Identifikátor:	600 096 297
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Hanou Pražanovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Obec Rybitví
Místo inspekční činnosti:	Školní 143, 533 54 Rybitví
Termín inspekční činnosti:	25., 28. a 29. 5. 2012

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zaměřená zejména na:

- zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou,
- zjišťování a hodnocení souladu školních vzdělávacích programů (dále jen ŠVP) pro základní a zájmové vzdělávání s právními předpisy, včetně souladu školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (dále RVP ZV).

Aktuální stav školy

Základní škola Rybitví, okres Pardubice (dále jen škola) je neúplná základní škola s prvním stupněm (dále ZŠ), školní družinou (dále ŠD) a školní jídelnou. Nachází se

v klidné části obce Rybitví, v blízkosti lesa. Většina žáků dochází do školy z místa svého bydliště pěšky. Škola je v dosahu linek městské hromadné dopravy.

K 30. září 2011 škola vykazala celkem 48 žáků 1. - 5. ročníku (a 5 žáků plnicích povinnou školní docházkou v zahraničí podle § 38 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů). V době inspekční činnosti poskytovala vzdělávání ve třech třídách (samostatně vyučován první ročník, spojeně druhý se třetím a čtvrtý s pátým ročníkem) přítomným 50 žákům. V posledních letech je počet žáků přibližně stejný, kapacita školy (240 žáků) je využita cca z 20 %. Do ŠD bylo k 31. říjnu 2011 přihlášeno 30 žáků, což odpovídá 40 % její kapacity. Druhý stupeň byl v roce 2003 zrušen pro nedostatek žáků, s tím související volné prostory využívá subjekt EDUCAnet – Střední odborná škola Pardubice s. r. o. Stravování (žákům, zaměstnancům i studentům) zajišťuje vlastní školní jídelna přímo v budově školy.

V době inspekční činnosti byli ve škole identifikováni dva žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, jeden z nich má vypracovaný individuální vzdělávací plán. Několik žáků pochází ze sociálně znevýhodněného rodinného prostředí.

Výuka je ve všech ročnících ZŠ vedena podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (ŠVP ZŠ). Činnosti v ŠD probíhají podle Školního vzdělávacího programu školní družiny (ŠVP ŠD). Pedagogický sbor tvoří celkem pět vyučujících (3,4 přepočtených úvazků v ZŠ).

Mezi výraznější změny v posledních letech patří vylepšení prostředí tříd a jejich dovybavení stavitelným nábytkem, zřízení nové žákovské šatny a obnova počítačového vybavení.

Některé další informace lze zjistit na webových stránkách www.zsrybitvi.cz.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Žáci a jejich zákonní zástupci oceňují klidné prostředí školy v blízkosti velkého města, dobrou dopravní dostupnost, širokou paletu organizovaných mimoškolních akcí a v neposlední řadě prostředí v komunitním kolektivu. Škola v souladu se svými dlouhodobými záměry systematicky uplatňuje důraz na rodinnou atmosféru a vytváření bezpečného klima pro všechny. Prioritami edukačního procesu jsou práce s individualitami jednotlivých žáků a jejich zapojování do každodenního chodu školy, smysluplné využívání volného času v zájmových kroužcích, podpora zdravého životního stylu, environmentální výchova. V souladu se všeobecným zaměřením ŠVP ZŠ škola v učebním plánu posílila disponibilními hodinami výuku profilových předmětů (šest disponibilních hodin na český jazyk, čtyři pro matematiku, dvě na anglický jazyk) a po jedné hodině i výuku informatiky a oblast Člověk a jeho svět. Disponibilní hodiny pro anglický jazyk umožnily zařazení tohoto předmětu již od prvního ročníku. Nabídka volnočasových aktivit je pestrá, vhodně doplňuje jednotlivé vzdělávací oblasti. Do pěti kroužků (např. pilates pro děti, zpěv) dochází 66 žáků (někteří navštěvují několik). Při přijímacím řízení ředitelka postupuje ve shodě s platnými právními předpisy.

Specializované činnosti jako je výchovné poradenství, preventivní aktivity v oblasti negativních jevů, koordinace činností při tvorbě a aktualizaci ŠVP ZV zabezpečuje ředitelka školy ve spolupráci s ostatními učitelkami. Škola zajišťuje vzdělávání žákům se SVP a přijímá opatření a postupy na podporu jejich úspěšného rozvoje. U jednoho žáka bylo v rámci individuální integrace do běžných tříd doporučeno vzdělávání dle IVP, který byl zpracován v souladu s právním předpisem, vycházel z realizovaného ŠVP ZV

a doporučení školských poradenských zařízení. Vzhledem k velikosti školy se poskytování poradenské pomoci uskutečňuje bezodkladně a po vzájemné domluvě.

Z hospitací vyplynulo, že se vzdělávání uskutečňuje ve velmi příznivé atmosféře, sociální vztahy se jeví jako funkční. Pedagogové volí pestré a účinné metody a formy práce, uplatňují zásady pro „mozkově kompatibilní vzdělávání“, které mají pozitivní dopad na aktivitu a osobní rozvoj žáků. Vzdělávání je zpravidla velmi dobře propojeno s praktickým životem. Při vyučování pedagogové respektují individuální tempo žáků včetně jejich možnosti volby (rychlosti nebo obtížnosti činností), většinou jim poskytují účinnou zpětnou vazbu. Učitelky průběžně zařazují pohybově relaxační činnosti, téměř vždy do výuky vhodně zapojují hudbu a zpěv. Výuku vhodně doplňují podpůrnými didaktickými materiály a učebními pomůckami včetně práce žáků s počítači. Prostředí tříd je podnětné, množství nástěnných učebních materiálů výrazně přispívá k zefektivnění výuky.

Kromě frontální výuky jsou již nejmladší žáci vedeni ke skupinovému kooperativnímu učení. Žáci se podílejí spolu s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, umějí si pomoci navzájem, při práci dodržují stanovená pravidla, respektují práci druhých, mají možnost dokázat, že umějí společně splnit úkol. Optimálně probíhá adaptace žáků prvního ročníku na školní výuku a jejich motivace pro další vzdělávání. Tito žáci jsou příkladně vedeni k elementární schopnosti soustředění se a práci podle pokynů. Dostatečný prostor je zde i pro přemýšlení a samostatné uvažování, pro práci s chybou, pro vyhledávání informací i jejich následné využití. Úměrně věku žáků je vytvořen prostor pro uplatnění vlastního názoru, pro diskusi, pro kritické myšlení. Z atmosféry tříd, ze vzájemné komunikace žák – učitel i mezi žáky navzájem je zřejmé pěstování pěkných mezilidských vztahů, otevřenosti a kultivovaného vystupování. Tomu napomáhají i pravidelně zařazované komunitní kruhy.

Úroveň komunikace žáků s vyučujícími i se spolužáky přiměřeně korespondovala s věkem, žáci dokázali formulovat své myšlenky, obhájit svá rozhodnutí. Uplatňované prvky etické výchovy a prožitkového učení vedou žáky k toleranci, úctě a vzájemné pomoci a vedou i k rozvoji sociálních kompetencí žáků, včetně sociální soudržnosti. Škola se systematicky zabývá podporou environmentálního vzdělávání, vede žáky k ekologickému myšlení, praktickými aktivitami je učí chránit životní prostředí (např. sběr a třídění odpadu, zalévání nebo výsadba stromů) nebo citlivě vnímat okolní přírodu (sběr kaštanů pro lesní zvěř). Součástí výuky jsou i ročníkové nebo předmětové projekty, např. podnebná pásma v rámci multikulturní výchovy. Vyučování průběžně doplňují další aktivity, které přispívají k rozvoji osobností žáků (kromě jiného především vlastní kulturní vystoupení např. v léčebně dlouhodobě nemocných apod.).

Vzdělávací proces směřuje hlavně k naplňování kompetencí k učení, řešení problémů, komunikativních, ale i sociálních, občanských a pracovních. Probíraná témata byla často vhodně propojována s reálným životem, využívány byly mezipředmětové vazby.

Hodnocení žáků je pozitivně a motivačně zaměřené. Zvláště v nižších ročnících byli žáci většinou chváleni i za dílčí pokroky. Při vzdělávání se vhodně uplatňuje sebereflexe, sebehodnocení, v menší míře i vzájemné hodnocení žáků. Informace o prospěchu a chování žáků vedle třídních schůzek nebo individuálních návštěv školy přinášejí zákonným zástupcům také žákovské knížky. Z rozboru celkového prospěchu na konci minulého školního roku vyplývá přibližně dvoutřetinový podíl žáků prospívajících s vyznamenáním, jedna žákyně neprospěla. Průměrná absence se pohybovala pod 70 zameškaných hodin na jednoho žáka, neomluvená absence nebyla zaznamenána.

Podpora žákům s rizikem školního neúspěchu spočívá hlavně ve znalosti jejich individuality, respektování jejich osobnosti a vytváření příznivého psychosociálního klimatu. Obsah vzdělávání a formy a metody práce jsou přizpůsobeny jejich možnostem. Dále se příčiny selhávání hledají ve spolupráci se zákonnými zástupci i odborníky.

Pedagogové ověřují výsledky vzdělávání žáků vlastními evaluačními nástroji (ústní zkoušení, kontrolní práce). Ke sledování osobního vývoje žáka slouží portfolia. Důležitou pro školu je spokojenost žáků a jejich zákonných zástupců, což si škola ověřuje i formou dotazníků. Zpětnou vazbou o úrovni výuky je i zapojení žáků do různých olympiád a soutěží.

Škola v souladu se svým zaměřením během školního roku podporuje zdravý životní styl organizováním aktivit (např. cvičení pilates včetně dechových cvičení, dopravní výchova se získáním průkazu cyklisty, žáci každoročně jezdí na *Školu v přírodě* (s příspěvkem zřizovatele), účastní se projektu Zdravé zuby). Hodiny nejsou ohraničeny rušivým zvoněním, první přestávka 15 min je svačínová, druhá 20 min relaxační (na chodbách jsou odpočinkové kouty), zajištěn je pitný režim. Bezpečnosti je ve škole věnována přiměřená pozornost. Preventivní opatření jsou zakotvena v interních dokumentech, žáci jsou s pravidly a zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví pravidelně seznamováni na počátku školního roku a průběžně v rámci jednotlivých akcí. V loňském školním roce byl odškodněn jeden úraz. Prevence sociálně patologických jevů vychází z reálných podmínek školy, přínosné je její směřování nejen do výuky, ale také do pestré škály volnočasových činností i do dalších jednorázových i dlouhodobějších aktivit (přednášky, besedy, sociometrická šetření apod.).

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

ZŠ uplatňuje verzi ŠVP ZŠ platnou od 1. 9. 2007, úpravy byly pouze formálního rázu (např. podrobnější rozpracování podmínek vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami), ŠVP ŠD byl výrazněji aktualizován v roce 2011. Obsah obou ŠVP stejně jako školní řád ZŠ a vnitřní řád ŠD je v souladu s příslušným ustanovením školského zákona. Ředitelka školy působí ve funkci od roku 2004. Nastavená organizační struktura je účelná, delegování pravomocí a úkolů na ostatní pedagogické pracovníky je promyšlené. Vydané vnitřní dokumenty jsou funkční. Výroční zprávy přinášejí veřejnosti souhrnné informace o aktivitách školy, včetně hodnocení některých oblastí. Webové stránky mají rezervy, některé části jsou ve stádiu vytváření. Naplňování výstupů a učebních osnov je sledováno.

Pedagogický sbor je stabilizovaný, tvoří ho zkušené učitelky. Tři vyučující jsou plně kvalifikované pro práci v ZŠ, vychovatelka pro práci v ŠD. Nekvalifikovaně je vyučováno pouze 9 hodin (vychovatelka pět hodin výchov, čtyři hodiny anglického jazyka učitelka se státní jazykovou zkouškou, která si potřebné pedagogické vzdělání doplňuje). Tyto skutečnosti neměly negativní vliv na kvalitu výuky. Další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) je realizováno na základě stanovených priorit, převládají individuální vzdělávací akce, ve školním roce 2010/2011 se každá učitelka zúčastnila alespoň dvou. Semináře byly především zaměřené na práci s žáky se SVP, prevenci sociálně patologických jevů a environmentální výchovu. Priority DVPP má škola v současné době stanoveny obecně (např. projektové vyučování, komunikace a spolupráce s rodiči, cizí jazyky), ale i pro rozvoj jednotlivých vyučujících, mezi kterými funguje vzájemná výměna zkušeností. Ředitelka v době inspekce dokončovala cyklus vzdělávání k uplatňování principů Montessori pedagogiky.

Prostorové podmínky školy jsou vzhledem k současnému počtu tříd odpovídající. Areál školy tvoří hlavní budova, budova školní jídelny, budova tělocvičny a zahrada. Všechny tři budovy jsou vzájemně propojeny. Škola disponuje šesti učebnami, z nichž jsou tři kmenové, další slouží pro výuku výtvarné výchovy a pracovních činností, informatiky a pro činnosti ŠD. Ředitelna školy, slouží jako sborovna pro všechny pedagogy. Pozemek školy je prostorný, k venkovním aktivitám lze využívat travnatou plochu zahrady. K vyšší kvalitě tělesné výchovy je využíván atletický stadion v obci, plavání je provozováno v plaveckém areálu v Pardubicích. Kmenové učebny jsou funkčně a účelně zařízené, v každé je k dispozici hudební nástroj. Výzdoba prostorných chodeb a vestibulu je estetická, prezentuje práce žáků a je vhodně doplněna didaktickými materiály pro prodlouženou expozici učiva. Žáci využívají 12 počítačů v učebně informatiky a ve kmenových učebnách dalších pět starších počítačů. Všechny prostory školy jsou pokryty bezdrátovým připojením k internetu. Finance nad rámec rozpočtu získává škola z pronájmu prostor. V rámci realizace projektu EU Peníze školám byly podpořeny aktivity jako individualizace výuky prostřednictvím digitálních technologií, individualizace výuky pro zvýšení efektivity rozvoje matematické gramotnosti, inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji výuky cizích jazyků.

Vedení školy průběžně rozvíjí a podporuje partnerské vztahy. Zákonní zástupci v rámci komunikace využívají ve značné míře mailovou poštu a touto cestou jsou jim i rozesílány i informace. Jsou zváni k návštěvám akcí školy, v řadě z nich se účastní aktivně spolu se svými dětmi (např. výtvarných dílen, akcí při údržbě školního areálu a jeho okolí výsadba okrasné zeleně a stromků, úprava okolí školy, pletení věnců, pomoc při ekologických aktivitách). Rovněž spolupráce se zřizovatelem je bezproblémová a pedagogy velmi ceněná, zřizovatel např. přispívá i na DVPP, spolufinancuje vedení kroužků a přispívá na školy v přírodě. Školská rada plní povinnosti vyplývající ze školského zákona, podpora školy jejími členy je i neformálně praktická (např. pomoc se získáváním pomůcek).

Závěry

Škola poskytuje vzdělávání v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Předností školy je její zaměření na vytvoření rodinné atmosféry a vytváření bezpečného klima pro všechny. Při přijímání dětí k základnímu vzdělávání ředitelka školy dodržuje právní předpisy. Školní preventivní strategie vychází z podmínek školy, převážně je směřována do výuky, ale i do mimoškolních aktivit.

Ředitelka školy dodržuje rovný přístup ke vzdělávání, řádně vede povinnou dokumentaci a svědomitě plní povinnosti, které vyplývají ze zákonných norem. Cílevědomě zavádí inovativní prvky do výuky a vytváří podmínky pro bezpečné a podnětné prostředí ke vzdělávání.

Personální obsazení školy umožňuje plnit cíle ŠVP. Ředitelka školy podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků. Pro výuku má škola dostatečné prostorové podmínky. Funkční zařízení učeben doplňuje estetická výzdoba, včetně prací žáků. Vybavení je postupně obměňováno, prostředky počítačové techniky byly modernizovány.

Školní vzdělávací programy pro základní a zájmové vzdělávání i školní a vnitřní řády jsou zpracovány v souladu s ustanoveními školského zákona.

Vzdělávací nabídka včetně doplňkových aktivit podporuje rozvoj osobností žáků, vytváří předpoklady pro úspěšné pokračování ve vzdělávání. Ve vyučování jsou rozvíjeny především kompetence k učení a komunikativní, důraz je kladen i na utváření sociálních

dovedností. Škola se systematicky zabývá rozvojem osobností žáků podporou environmentálního vzdělávání, vede žáky k ekologickému myšlení, učí je chránit životní prostředí a citlivě vnímat okolní přírodu.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Zřizovací listina (úplné znění) ze dne 19. října 2009
2. Rozhodnutí Školského úřadu Pardubice o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, čj. 1255/2000 ze dne 13. 6. 1999 (uvedení kapacit)
3. Protokol o provedení změny v síti škol, a školských zařízení čj. Sine/2004-21 ze dne 25. 10. 2004 (změna ředitele)
4. Rozhodnutí MŠMT o zápisu změny v údajích zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 3 352/2007-21, ze dne 16. 3. 2007 (zápis oboru vzdělání)
5. Jmenování do funkce ředitelky Základní školy Rybitví, okres Pardubice ke dni 1. 8. 2004, čj. 401/2204 ze dne 26. 7. 2004
6. Povolení výjimky dle § 23 odst. 4 školského zákona ze dne 30. 9. 2010
7. Koncepce rozvoje Základní školy Rybitví, okres Pardubice 2010 – 2015
8. Měsíční plány práce ve školním roce 2011/2012
9. Záписy z jednání pedagogické rady – školní roky 2010/2011, 2011/2012
10. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání platný od 1. 9. 2007
11. Školního vzdělávacího programu školní družiny platný od 1. 9. 2011
12. Třídní výkazy a katalogové listy - školní rok 2011/2012
13. Třídní knihy - školní roky 2010/2011 a 2011/2012
14. Přehled výchovně vzdělávací práce - školní rok 2011/2012
15. Rozvrhy hodin tříd a učitelů - školní rok 2011/2012
16. Školní řád platný od 1. září 2010 včetně přílohy k hodnocení žáků
17. Vnitřní řád školní družiny platný ode dne 1. 9. 2011
18. Výroční zpráva o činnosti školy – školní roky 2009/2010, 2010/2011
19. Rozhodnutí ředitelky školy o přijetí k základnímu vzdělávání na školní rok 2011/2012
20. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků platný ode dne 1. 9. 2011
21. Minimální preventivní program - školní rok 2011/2012 s přílohou Program proti šikaně, Autoevaluační zpráva minimálního preventivního programu Základní školy Rybitví, okres Pardubice za školní rok 2010/2011
22. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – školní rok 2011/2012
23. Personální dokumentace pedagogických pracovníků – školní rok 2011/2012

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.e@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v sídle Pardubického inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekční komise a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Pardubicích dne 18. června 2012

(razítko)

Mgr. Jaroslav Loučka, školní inspektor

J. Loučka v.r.

Mgr. Ivana Blažková, školní inspektorka

I. Blažková v.r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Rybitví dne 19. 6. 2012

(razítko)

Mgr. Hana Pražanová, ředitelka školy

H. Pražanová v.r.

Připomínky ředitelky školy

-

Připomínky nebyly podány.